

07 אוקטובר 2021
א' חשון תשפ"ב

אל:

ראש העיר
ועדת ביקורת

הנידון: צוות לתיקון ליקויים מיום 07/10/2021

נוכחים:
שוקי קליין- מזכיר העיר יו"ר הצוות
מירב בנאקוט- מבקרת העירייה
אדו מנקיטה- ראש אגף רווחה

הצוות התכנס לעסוק בדו"חות הביקורת והמלצותיהם מהגופים הבאים:

דוחות על הביקורת בשלטון המקומי 2021 - התמודדות עם תופעת האלימות בין בני זוג

כלל הפערים, הליקויים וההמלצות נדונו בישיבת הצוות, רצ"ב תיעוד תשובות האגף האחראי.

שוקי קליין- מזכיר העיר
ר' הצוות לתיקון ליקויים

שם הגוף המבוקר: עיריית דימונה

מסגרת פרסום הדוח: דוחות על הביקורת בשלטון המקומי 2021

כותרת הדוח: התמודדות עם תופעת האלימות בין בני זוג

מס' הדוח: 20204402

מזהה הדוח: 127139375

מועד דיווח הגוף המבוקר:

מס'	כותרת ליקוי	הליקוי/המלצת ביקורת	תאריכי הדיונים בצוות לתיקון ליקויים	פירוט פעולות התיקון בהתאם להחלטות הצוות	פרטי האחראי על התיקון	המועד לתיקון הליקוי	סטטוס תיקון - הליקוי תוקן/ לא תוקן/ חלקית/ אחר
1	פעולות מניעה ראשונית בקרב האוכלוסייה הכללית ברשויות המקומיות	<p>ליקוי - כל 15 הרשויות המקומיות שנבדקו בביקורת ציינו כי הן פועלות למניעת אלימות בין בני זוג בקרב האוכלוסייה הכללית. עם זאת, גם בקרב רשויות מקומיות אלו אין אחידות בפעולות המניעה שהן מבצעות - דבר המעיד על היעדר מדיניות סדורה בנושא זה.</p> <p>המלצה - משרד מבקר המדינה מציין לחיוב את פעולות הרשויות המקומיות למניעה ראשונית של תופעת האלימות בין בני זוג, אך עם זאת ראוי כי משרד הרווחה והרשויות המקומיות יקבעו תקציב ייעודי לפעולות אלה.</p>	07/10/2021	עיריית דימונה מקצה מידי שנה, בשנים האחרונות, תקציב לחינוך ומניעה ראשונית של אלימות בן בני זוג, בקרב האוכלוסייה כללית. התקציב נקבע בשקלול כל צרכי הרשות ובהתאם להחלטת הנהלת העיר ומועצת העיר. התקציב מנוהל ומופעל על ידי יועצת ראש העיר לקידום שיויון מגדרי. בנוסף מתקיימות פעילויות למניעה וחינוך על ידי האחראית לתכנית עיר ללא אלימות.	ימית רווח אושרית זיו		אחר
2	הטיפול במעורבים באלימות בין	<p>ליקוי - ועדות ההיגוי במרכזים בדימונה, בחדרה, בבית שמש, בסכנין ובראש העין לא התכנסו מינואר 2019 ועד אוקטובר 2020. במרכז לטיפול ומניעת אלימות במשפחה בבני</p>	07/10/2021	המרכז לטיפול ומניעת אלימות יחד עם מנהל אגף רווחה כינסו ועדת היגוי ב: 11/2020 וב- 07/2021. ועדת ההיגוי נוספת צפויה ברבעון האחרון של שנת 2021.	אדו מנקיטה ואיריס דהן	2021	תוקן

					<p>ברק וברהט ועדת ההיגוי התכנסה, אולם מפרוטוקולי ישיבות הוועדה עלה כי הוועדה לא קבעה תוכנית עבודה.</p> <p>המלצה - מומלץ כי כלל המרכזים לטיפול ומניעת אלימות במשפחה יפעלו לכנס את ועדות ההיגוי פעמיים בשנה כנדרש, וכי ועדות ההיגוי יגבשו תוכניות עבודה שנתיות ויעקבו אחר יישומן.</p>	בני זוג ברשויות המקומיות	
אחר		אדו מנקיטה ואיריס דהן	<p>1. פניות עצמאיות של מצבי סיכון או סכנה מטופלות באופן מיידי. תהליך הטיפול עשוי לקבל מספר שבועות.</p> <p>2. כל הנזקקות מדווחות במערכת ממוכנת (אורות אוטומציה). נפתח להן תיק, נקבעת נזקקות ונקבע מתווה המוגנות שמתאים לפנייה.</p> <p>3. כל התקנים במרכז לטיפול באלימות מאויישים לרבות כח אדם שממומן בתקציב פעילות.</p> <p>ככל שמשرد הרווחה יקצה תקנים נוספים ניתן יהיה לתת מענה נרחב ומעמיק יותר לפונות</p>	07/10/2021	<p>ליקוי - מהביקורת ברשויות המקומיות עלה כי משך ההמתנה המוערך לקבלת טיפול מהותי מרגע שמסכים המטופל לקבלו יכול להגיע לשלושה חודשים, חודש וחצי וחודש בערירות לוד, סכנין ודימונה בהתאמה. הנזקקים לטיפול בעכו נדרשים לחכות לטיפול כשבועיים ובעיריית חדרה מקרים דחופים ייענו תוך יום ואילו טיפול מהותי יינתן תוך שבוע-שבועיים. לטיפול במרכז למניעה וטיפול באלימות במשפחה של עיריית בית שמש הנזקקים יחכו כשבוע, ופנייה דחופה תיענה מיידיית. נזקקי בני ברק המעורבים באלימות ישתלבו בטיפול מיידי ועד שבוע ימים מיום הפנייה בהתאם להערכת מסוכנותם, וברהט ובראש העין יתקבלו לטיפול באופן מיידי. בעיריית סכנין הנזקקים שאינם תושבי הרשות נדרשים להמתין כחודשיים לקבלת טיפול מהותי. בעיריית בני ברק הוסיפו וציינו שהטיפול בתושבי חוץ מותנה באישור ובהשמה של הרשות שבה מתגורר המטופל ומותנה בהם, ולכן משך ההמתנה של תושבי חוץ לטיפול ברשויות</p>	עומס העבודה על עו"ס האלימות	3

					<p>אלה יהיה ארוך יותר, וכאשר מדובר בהתערבות מיידית בשל מצבי סיכון, היא תתבצע על ידי הרשות המפנה. תושבי חוץ המטופלים במרכז למניעה וטיפול באלימות במשפחה של עיריית בית שמש ימתינו כשבועיים לטיפול בגלל עומס עבודה במרכז ובגלל פניות עו"סי אלימות לקבלת מטופלים חדשים, אלא אם כן מדובר במקרים דחופים שייענו באופן מייד.</p> <p>המלצה - מומלץ כי משרד הרווחה יבחן את הפערים בין הקצאת המשרות של עו"סי האלימות ובין הצרכים בפועל ואת משכי הזמן לקבלת טיפול במרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה, וזאת לצורך טיוב השירות לנזקקים. עוד מומלץ כי המרכזים יפעלו להגברת איוש המשרות ולדיווח על כלל הנזקקים שהם מטפלים בהם, על מנת לקבל תקציבים הולמים עבור כלל המטופלים.</p>	
אחר	אדו מנקיטה ואיריס דהן	<p>עובדי המרכז לטיפול באלימות בדימונה השתתפו בכל הכשרת חובה שנפתחת במשרד הרווחה.</p> <p>כמו כן ראש האגף ומנהלת המרכז מעודדים את העובדים להשתתף בכל הכשרה או השתלמות בתחומי עבודתן.</p>	07/10/2021	<p>ליקוי - על אף שבהוראת תע"ס נכתב כי הטיפול בתחום האלימות במשפחה יינתן על ידי עו"ס מיומן בתחום שהוכשר לכך או על ידי עו"ס בשלבי הכשרה, המקבל הדרכה בתחום, מעיבוד נתונים שהתקבלו ממשרד הרווחה עלה כי בין השנים 2015-2019 לא נשלחו עו"סי אלימות מ-22 מרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה (20%) להכשרה או השתלמות שהעביר המשרד. עוד עלה מעיבוד הנתונים כי לפחות כ-20% מתוך 88 המרכזים ששלחו עו"סי אלימות להכשרות או השתלמויות, לא שלחו את כלל העו"סים המועסקים במרכז. נמצא כי בכל הרשויות</p>	הכשרות עו"ס אלימות	4

					<p>שנבדקו בביקורת אשר מפעילות מרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה מועסקים גם עו"סי אלימות שלא קיבלו הכשרה ייעודית בתחום, וכי בממוצע רק מחצית מעו"סי האלימות שבכלל המרכזים הוכשרו לכך כנדרש.</p> <p>המלצה - מומלץ כי המרכזים יעודדו את עו"סי האלימות לצאת להכשרה מקצועית ולימי ריענון והשתלמויות ייעודיים ובכך יוענק טיפול מקצועי לנזקקים. מומלץ כי משרד הרווחה יקיים מעקב אחר הכשרת המטפלים במרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה ויבחן דרכים לחייב את העו"סים המטפלים בהכשרה כאמור, לשם טיוב פעילות המרכזים.</p>		
אחר		אדו מנקיטה ואיריס דהן	<p>כל התקנים מאויישים כולל כח אדם בתקציב פעולה. ההעסקה של עובדי המרכז הינה ישירה על ידי הרשות המקומית דימונה.</p> <p>לכלל העובדים הכשרה ייעודית (למעט נקלטת אחרונה שטרם שובצה).</p>	07/10/2021	<p>ליקוי - עולה מחסור בכוח אדם במרכזים לטיפול ומניעת אלימות במשפחה, עומס רב על העובדים הסוציאליים, העסקה באמצעות תאגידים חיצוניים, המתנה ארוכה לטיפול והיעדר הכשרה ייעודית של חלק מהמטפלים לטיפול במעורבים באלימות במשפחה.</p> <p>המלצה - מומלץ כי משרד הרווחה והרשויות המקומיות יפעלו להיטיב את סביבת ההעסקה של העובדים הסוציאליים, להפחית את העומס המוטל עליהם, לשפר את איכות השירות הניתן על ידם, ולהגדיל את הטיפול המקצועי ליותר נזקקים שיאפשר להם לצאת ממעגל האלימות ולשקם את חייהם.</p>	כוח האדם במרכזים לטיפול ומניעת אלימות במשפחה	5
תוקן	13/09/2021	מנהל מחלקת הארנונה	עיריית דימונה נותנת הנחה להורה עצמאי בהתאם להגדרת "הורה עצמאי" הקבועה בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, תשנ"ב-1992.	07/10/2021	<p>ליקוי - רק ארבע מכלל הרשויות המקומיות שנבדקו - עיריות בית שמש, חדרה וראש העין והמועצה המקומית קדימה צורן - ציינו כי הן</p>	הנחה בארנונה	6

		ומנהל אתר הרשות	בהתאם להערת מבקר המדינה תפרט העירייה באתר הרשות את חמשת המצבים בהם תינתן ההנחה האמורה- בהם גם שהייה במקלט לנשים מוכות.		<p>מעניקות הנחה בארנונה בהתאם להסדר המעניק הנחה בארנונה לאישה ששהתה במקלט לנשים מוכות. עם זאת, שום רשות מקומית מהרשויות שנבדקו לא פרסמה באתר האינטרנט שלה את דבר האפשרות לקבל הנחה בארנונה כאמור.</p> <p>המלצה - מוצע כי כלל הרשויות המקומיות יבחנו את האפשרות למתן סיוע לנשים ששהו במקלט באמצעות הנחה בארנונה, כמצוין בחוק, ויפרסמו מידע על כך במקום ייעודי, ולמצער בדומה לפרסום בדבר יתר ההנחות האפשריות בארנונה שמעניקות הרשויות על מנת לקדם מימוש זכויות מצד הנשים הזכאיות לכך. מומלץ כי משרד הפנים יעקוב אחר מתן ההנחה על ידי כלל הרשויות בעניין זה. ☆</p>		
תוקן	2020		בשנת 2020 הוצבה עו"סית קיימת לטיפול בגברים אלימים הן באופן פרטני והן במסגרת קבוצתית. העו"סית מקיימת סדנאות שליטה בכעסים, פיתוח מיומנויות חליפיות ויסות רגשי ועוד.	07/10/2021	<p>ליקוי - בדימונה, ביבנה, בלוד, במטה יהודה, בקריית מלאכי, ברהט ובשבלי אום אל-ר'נם, אין תוכניות טיפול לגברים ואין כלל נתונים על מספר הגברים שהיו בטיפול המחלקות לשירותים חברתיים או המרכזים לטיפול ומניעת אלימות במשפחה, השתקמו ונחלצו ממעגל האלימות בשנים 2015 - 2019.</p> <p>המלצה - מומלץ כי משרד הרווחה בשיתוף הרשויות המקומיות יפעל להתוות מדיניות להגדלת מספר הגברים המשתתפים בתוכניות לטיפול בגברים אלימים, למעקב אחריהם ולליוויים, תוך איגום נתונים ואיתור מוקדי הקושי בגיוס ובנשירה מטיפול. כמו כן, מומלץ לגבש מענים לגברים אלימים מאוכלוסיות יעודיות, כגון: האוכלוסיה החרדית והערבית.</p>	טיפול ושיקום של גברים בקהילה	7

אחר			<p>הצורך במתורגמן למרכז בעיר דימונה מצומצם ביותר ומסתכם במקרה שניים בשנה. משרד הרווחה מאשר ומקצה מימון למתורגמן בעת הצורך.</p> <p>נשמח אם המשרד יקצה תקציב ייעודי לנושא.</p>	07/10/2021	<p>ליקוי - היעדר הנגשה שפתית עלול להפחית הן את מוכנות הנזקקים לפנות לטיפול והן את מועילות הטיפול עצמו ובכך לפגוע בסיכויי הנזקקים להיחלץ ממעגל האלימות</p> <p>המלצה - ראוי שבמרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה תהיה הנגשה שפתית מקצועית שתיתן מענה מיטבי לנזקקים מקרב תושבי האזור באופן שיגדיל את סיכוייהם להיחלץ ממעגל האלימות. משרד מבקר המדינה ממליץ למשרד הרווחה לפעול להכשרת עו"סי אלימות מקרב האוכלוסיות שמוצאן מאתיופיה ומברית המועצות לשעבר ומקרב האוכלוסייה הערבית, ובמסגרת הכשרותיו להביא בחשבון את המאפיינים התרבותיים של הנזקקים לטיפול.</p>	הנגשה שפתית	8
-----	--	--	--	------------	---	-------------	---